

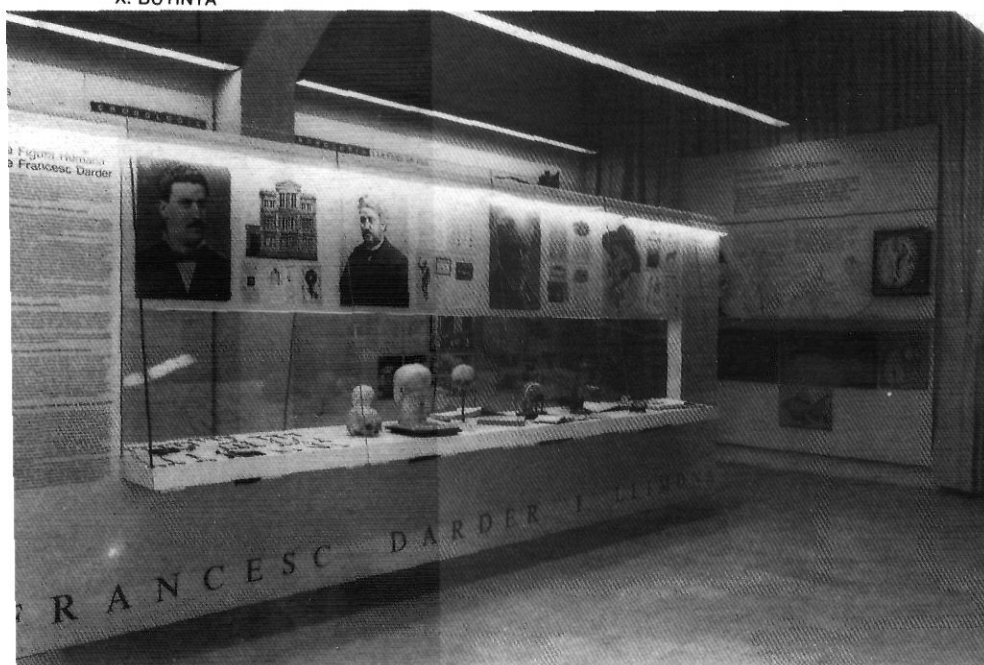

Concurs de pesca a l'estany de Banyoles dintre dels actes de la primera Festa del Peix a l'any 1910.

AIA BANYOLES

Un museu per a un estany

X. BUTINYA

Exposició monogràfica sobre F. Darder i Llimona al Museu Municipal Darder d'Història Natural de Banyoles.

Els museus de ciències naturals al nostre país són relativament poc freqüents. La major part procedeixen de la donació de col·leccions de particulars, molt sovint formades per peces exòtiques, que posteriorment s'han anat ampliant i relacionant més directament amb el medi natural on estan ubicades. Aquest és el cas del Museu Municipal Darder d'Història Natural de Banyoles.

Avui dia aquell enfocament "col·leccionista" ha quedat desferrat i es tendeix cap a una orientació més didàctica i en estreta relació amb l'entorn natural. El Museu Darder és cridat a complir aquests objectius, donat que es troba situat en un indret de peculiar interès, tant científic com cultural i social.

L'interès que desperta Banyoles i comarca, i en concret l'estany, es fa patent ja al final del segle passat i principi d'aquest. Fent un breu re-

L'ESTANY DE BANYOLES

pàs als treballs i publicacions científiques, trobem que la zona de Banyoles ha estat objecte d'un notable interès especialment en relació a la geologia, hidrologia, paleontologia i biologia. Així, per citar alguns exemples:

- 1878 Primer sondeig a l'Estany fet per P. Alsius, J. Puig de La Bellacasa i P. Butinyà.
- 1886 Es publica "Reseña Geológica y Minera de la Provincia de Gerona", de L. Mariano Vidal.
- 1888 Pere Alsius descobreix la mandíbula de Banyoles al Pla de la Formiga.
- 1907 Es publica "Aguas de Bañolas", de R. Gussinyer.
- 1908 Es publica la Memòria "Investigaciones de Hidrologia subterránea en la Comarca de Bañolas", de L. Mariano Vidal.
- 1909 Es publica la Memòria "Hidrología superficial y subterránea de la Provincia de Gerona", de L. Mariano Vidal.
- 1914 Es publica "Topografía Médica de Bañolas", de J.M. Mascaró.
- 1940 El professor Ramon Margalef inicia els primers estudis de Limnologia a l'Estany de Banyoles, estudis que noves generacions de científics continuen avui dia.

És a l'estiu de l'any 1910 que Francesc Darder i Llimona ve a Banyoles atret per l'estany. Segons paraules de Joan Vidal en el seu llibre "L'Estany de Banyoles", publicat al 1925, "Darder per l'amistat que l'unia amb el senyor Lluís Mariano Vidal i per la lectura d'algunes publicacions del senyor Pere Alsius esdevingué en coneixement del nostre bell Estany i de tornada per una excursió pel Pirineu Català, vingué a Banyoles (...). La presència de l'Estany el va entusiasmar entreveient el profit que d'ell se'n podia treure, exposà els seus plans a les autoritats i persones de més significació de la població tinguent molt bona acollida i seguidament es nomenà una Comissió que, posada d'acord amb la Junta de Ciències Naturals de Barcelona, es decidí la repoblació de l'Estany i la celebració de la festa del Peix".

Amb l'organització d'aquesta festa, indubtablement Darder va con-

tribuir a l'apropament dels banyolins a una realitat natural i a la participació en una activitat "científica" com era la repoblació piscícola i aclimatació de noves espècies de peixos a les aigües de l'Estany. La Festa del Peix se celebrà per primera vegada a Banyoles el dia 26 d'octubre de 1910, festa que fou després promocionada arreu de Catalunya. Paral·lelament a aquesta festa popular, a l'edifici de les Escoles Municipals on ara està ubicat el Museu Darder s'instal·la la primera exposició de Piscicultura i Pesca. Arran de la bona acollida que tingueren les seves activitats a Banyoles, motiu pel qual fou nomenat fill adoptiu de la ciutat, Francesc Darder donà la seva col·lecció d'animals naturalitzats i, al 1916, s'inaugurà el Museu Municipal Darder d'Història Natural de Banyoles.

L'any 1951, en l'article publicat als quaderns del Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles, titulat "El Museo del Lago", Josep Maria Corominas, recull la suggerència del professor Ramon Margalef de dedicar una o més sales del Museu Darder a l'Estany per tal d'oferir una visió conjunt del fenomen lacustre.

Llegim en l'article esmentat: "Esta sala debería contener todos los animales y plantas que forman el mundo lacustre de Banyoles y Espolla (...). Debería contener fotografías y dibujos de los seres de

tamaño diminuto. Los cortes y perfiles geológicos del Lago. A la exposición de los seres actuales, deberá acompañarse de los hallazgos efectuados de animales y plantas fósiles, de los sedimentos cuaternarios de los lagos de Banyoles y Espolla".

L'any 1955 comencen els primers treballs de revisió i adequació del museu Darder realitzats pel Dr. J.M. Corominas i el senyor E. Sanz, en un intent de revitalitzar la presència del Museu de la ciutat i la seva funció d'estudi, de recollida de material, social, etc. L'any 1957 es crea la primera Junta Delegada del Museu Darder. L'any 1976 entra l'actual Junta del Museu Darder i s'estableixen des de l'inici dos objectius primordials: primer, conservar, millorar i ampliar el fons material del Museu i segon, donar a conèixer l'entorn natural de Banyoles. Per assolir aquest últim objectiu es creà com a secció del Museu el Laboratori Municipal de Limnologia. Aquest té com a principals objectius actuar com a centre de difusió i d'informació sobre el fet natural de l'estany, facilitar, promocionar i donar soplug i mitjans tècnics per a la realització d'estudis sobre aspectes concrets de l'ecosistema lacustre, així com col·laborar amb les Institucions Públiques per a l'assessorament tècnic relacionat amb l'ús i protecció de l'Estany.

Laboratori Municipal de Limnologia, a Can Sisó, secció del Museu Darder dedicada a l'estudi i divulgació de l'estany de Banyoles.